

Spørsmål og svar fra oljefyr-webinar

(spørsmålene vi ikke rakk å svare på i løpet av webinarret)

Q: Etter oljefyring blir forbudt i landet, forventes det å redusere luftforurensning, men i hvilken grad?

Svar

Det stemmer at oljefyring gir lokal luftforurensning, som partikler og NOx. Hvor mye har vi ikke regnet på, men det er andre kilder til luftforurensning som dominerer, spesielt veitrafikk og vedfyring. Oljefyring er ikke en veldig betydelig kilde til luftforurensning samlet sett. Les mer om dette på Folkehelseinstituttets hjemmesider <https://www.fhi.no/ml/miljo/luftforurensninger/oljefyring/>

Q: Finnes det en enkel oversikt over kommuner som har vedtatt en lokal forskrift på dette område?

Svar

Nei, det finnes oss bekjent ingen samlet og fullstendig oversikt over kommuner som har vedtatt kapittel 1 i forurensningsforskriften om nedgravde oljetanker. Mange av de lokale forskriftene kan imidlertid finnes på Lovdata.no.

Q: Utfordringen til kommunen som myndighet er jo at kommunen ikke har en hel oversikt om de "som har". Og selskapene er ikke veldig villig til å gi oversikten til kommunen. Kanskje kommunen burde ta noe med i den lokale forskriften ift. opplysningsplikt?

Svar

Det stemmer at kommunene ikke har full oversikt over hvem som fyrer med olje, eller har en nedgravd oljetank. Her må nok kommunene også tenke på mer generell informasjonsvirksomhet (nettsider, informasjonsmøter osv.) i tillegg til målrettet informasjon. Tilsyn etter forskrift om brannforebygging vil også kunne være en viktig kilde til informasjon.

Kommunen kan i "særlige tilfeller" innhente nødvendige opplysninger fra selskapene som omsetter olje, jf. § 10 i den nye forskriften. Hjemmel for pålegget er forurensningsloven § 49 første ledd annet punktum. Se veiledning til § 10 for mer om dette.

<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M1083/M1083.pdf> Hva som er å anse som et "særlig tilfelle", må vurderes konkret. Her må kommunen blant annet vurdere hvor viktige opplysningene er for kommunens kontroll med forbudet, og om opplysningene kan skaffes på en enklere måte. Det bør også veies opp mot hvor byrdefullt det vil være for oljeselskapene. Som det står i veilederen, bør det i utgangspunktet foreligge grunn til mistanke om at det fyres med olje i strid med forbudet, som trer i kraft 1.1.2020. Vi skal se om vi kan klare å tydeliggjøre veilederen bedre på dette punktet.

Q: Hvilke kriterier skal settes for dispensasjon? (Likebehandling)

Svar

I utgangspunktet skal unntaksbehov allerede være ivaretatt i de spesifikke unntakene i forskriften, se §§ 2, 6 og 7. Hvilke bygg som har unntak fra forskriften (virkeområdet) finner du i forskriften § 2. Dette gjelder f.eks. fritidsboliger som ikke er koblet til strømmettet. Her er det ikke nødvendig å søke kommunen. Det kan allikevel tenkes helt spesielle tilfeller som forskriften ikke fanger opp, og der forbudet vil ha uforholdsmessige og utilsiktede konsekvenser. Derfor er det foreslått en generell unntaksbestemmelse i § 12 i forskriften. Bestemmelsen er ment som en "sikkerhetsventil" og bør

brukes med varsomhet. Terskelen for å få unntak ligger høyt, jf. kravet til særlige grunner, og behovet må vurderes konkret i den enkelte sak. Av hensyn til likebehandling på tvers av kommunene, har Miljødirektoratet utarbeidet veiledning til bestemmelsen med momenter og eksempler på typetilfeller. Vi anbefaler at kommunen leser gjennom denne og eventuelt tar kontakt med Miljødirektoratet ved behov for ytterligere veiledning. Her er veilederen:

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2018/Juni-2018/Forbud-mot-fyring-med-mineralolje-til-oppvarming-av-bygninger/>

Q: Da forstår jeg det slik at de nedgravde oljetankene må graves opp uansett om kommunen har vedtatt lokal forskrift eller ikke.

Svar

Antar at du her mener tanker som ikke lenger er i bruk, eller som ikke lenger er tillatt å bruke etter 2020. Du finner informasjon om hvilke regler (også i kommuner uten lokal forskrift) som gjelder på vår side med spørsmål og svar om nedgravde oljetanker her:

http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Forurenset_grunn/Nedgravde-oljetanker-ofte-stilte-sporsmal/

Q: Kan man søke om unntak fra forbudet hvis man bor i enebolig?

Svar

Ja, men det skal svært mye til for at man kan få unntak etter § 12 om "særlige grunner". Du kan lese mer om dette i veiledningen som ligger her:

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2018/Juni-2018/Forbud-mot-fyring-med-mineralolje-til-oppvarming-av-bygninger/>

Q: Bra - men skulle gjerne ha litt mer rundt selve håndteringen rundt fjerning av oljetanken.

Svar

Du finner noe mer informasjon om dette på vår side med spørsmål og svar om nedgravde oljetanker her: http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Forurenset_grunn/Nedgravde-oljetanker-ofte-stilte-sporsmal/

Q: Offentlig bekreftelse på den nye forskriften kom først på Lovdata i juni i år. Kort tidsfrist for å oppnå Enova støtte. Kan det komme noen forlengelse her eller er den endelig pr 2019.

Svar

Forbudet har imidlertid vært varslet i lengre tid, etter det første vedtaket i Stortinget i 2012, og offentliggjøring av politisk vedtak i regjeringen i juni 2017. Vi håper kommunene og bransjen vil bruke tiden godt frem til 2020 for å få enda større fart på utfasingen slik at vi unngår en "opphopning" i markedet i desember 2019. Det er også noe av grunnen til at Enova har doblet sine støttesatser nå i 2018. Det vil være et uheldig signal å gi støtte til å fase ut oljefyren etter 1.1.2020 når det er forbudt. Forbudet tar over som virkemiddel etter at det har trådt i kraft, og da er det ikke lenger behov for statlig støtte. Enova har for øvrig ikke varslet om at støtte til de alternative varmeløsningene skal tas bort.